

Utdanningsdirektoratet

Sentralt gitt skriftlig eksamen for 10. trinn

Lokalt gitt muntlig eksamen

Molde 15.02.2013

Kari Korbøl, Utdanningsdirektoratet

Plan for innlegget

- Høringer våren 2013 – revisjon av læreplaner
 - gjennomgående fag
 - norsk
 - norsk for elever med kort botid
 - muntlig
- Eksamen 2013
- Hjelpemidler
- Fusk/plagiat
- Eksamen 2014

Høringer våren 2013

- Utdanningsdirektoratet sender på høring forslag til justerte læreplaner for de gjennomgående fagene engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag i grunnskolen og videregående opplæring.
 - Høringsfristen er 5. mars 2013.
- Høringsforslag til forskriftsendringer om lokalt gitt muntlig eksamen. Hensikten er å tydeliggjøre hvilke regler som gjelder for lokalt gitt muntlig eksamen, og legge til rette for en mer enhetlig nasjonal praksis.
 - Høringsfristen er 10. april 2013.
 - <http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Hoering--justering-av-lareplaner-for-engelsk-matematikk-naturfag-norsk-og-samfunnsfag/>

Reviderte læreplaner i gjennomgående fag

- Forslag til reviderte læreplaner er på høring
- Oppdraget var å tydeliggjøre grunnleggende ferdigheter
- Hva med eksamen?

Høringsforslaget i norsk

- Mange forslag i norsk
 - Tallet på karakterer
 - en, to eller tre karakterer?
 - Hovedmål/sidemål
 - lese, skrive?
 - Eksamen
 - ?
 - <http://www.utdanningsforbundet.no/PageFiles/190188/Christian%20Bjerke.pdf> /

Høringsforslag eksamen i norsk 9s

- Gjeldende ordning, to dager
 - Én eksamensdag, begge målformer
 - Én eksamen, kun hovedmål
-
- Dette vet vi tidligst sommeren 2013, info kommer ved skolestart

Høringsforslag gs forts.

- Uansett høringsresultat:
- Justering i oppgaveformat, elevene skal besvare to oppgaver på eksamensdagen(e), i motsetning til i dag hvor elevene besvarer én oppgave
- Mer info (eksempeloppgaver) ved skolestart

Muntlig eksamen

- Høringsfrist 10. april 2013
- <http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing---lokalt-gitt-muntlig-eksamen/>

Oppdrag om lokalt gitt muntlig eksamen

- Sikre enhetlig nasjonal praksis
 - Skal det være forberedelsesdel?
 - Ingen forberedt presentasjon?
 - Ingen medbrakte hjelpemidler?
 - Ikke muntlig eksamen på mandager?
(dersom den har forberedelse)?

Innledende

- Bakgrunn for saken
 - Om saken i media
 - Oppdragsbrev 25-10
 - Hensikten med forslaget er å få en mer ensartet nasjonal praksis
 - Tydeligere bestemmelser – mindre lokalt handlingsrom
 - KD: ved gjennomføringen av muntlig eksamen våren 2012 viste det seg store variasjoner i hvordan lokalt gitt muntlig eksamen ble gjennomført
 - Bla bruk av forhåndsforberedte presentasjoner, ulik tid til forberedelse
- Høringsfristen er 10.4.2013
- Endringene skal etter planen tre i kraft fra 1.8.2013
 - Vårens muntlig eksamener gjennomføres etter gjeldende bestemmelser

Om forslagetets virkeområde

- Både grunnskole og videregående opplæring
 - Også private skoler
 - Også voksne i opplæring etter kap. 4A
- Gjelder kun for muntlig eksamen
- Gjelder ikke for muntlig-praktisk og praktisk eksamen i vgo.
- Foreslår endringer i:
 - Forskrift til oppl. § § 3-29 til 3-31 og § § 4-22 til 4-24
 - Forskrift til psl. § § 3-38 til 3-40

Behov for enhetlig nasjonal praksis

- Er i dag lokalt handlingsrom innenfor de rammene som trekkes opp i forskriften
- Fleksibiliteten har vært tilsiktet
- Skoleeiers ansvar at eksamen arrangeres i tråd med forskriften
- KD har bedt Udir om å bruke regelverket for å sikre en mer enhetlig nasjonal praksis
- Konsekvensen av dette er at forskriftsreguleringen må bli mer detaljert og tydeligere angi rammene som muntlig eksamen skal arrangeres innenfor
- Foreslår derfor å sette klarere rammer for innhold i og organisering

Melding om trekk

- I dag: eleven skal få melding om hvilket fag hun eller han blir trukket til eksamen i minst 48 timer før eksamen
- Foreslås ikke endringer
- Skoleeier bør i planleggingen av eksamen tilstrebe at meldingen av trekket kommer om lag 48 timer før eksamen

Eksamen med eller uten forberedelsesdel

- I dag: skoleeier kan fastsette lokalt om muntlig eksamen skal gjennomføres med eller uten forberedelsesdel
 - KD er usikre på om denne valgfriheten i tilstrekkelig grad ivaretar målet om å sikre enhetlig praksis.
 - Forslagene som høres må sikre at praksis blir mest mulig lik for alle.
- Forslag: Fastsettes nasjonal modell. Skoleeier kan ikke fastsette lokalt om det skal være forberedelsesdel eller ikke
 - Unntak: privatister
- Foreslås to ulike modeller:
 - Modell A: eksamen gjennomføres uten forberedelsesdel
 - Modell B: eksamen gjennomføres med forberedelsesdel

Model A

- Muntlig eksamen uten forberedelsesdel
- Begrunnelse for forslaget:
 - Muntlig eksamen med forberedelsesdel er en oppgaveform som skolene kan prøve elevene i resten av året, f.eks en hjemmeoppgave
 - Kan slå negativt ut for elever fra ressurssvake hjem
 - Forslaget må ses i sammenheng med forslaget om at elever ikke skal kunne ha med seg en forberedt presentasjon – dette kan også bidra til å redusere sosiale forskjeller

Model B

- Eksamen gjennomføres med obligatorisk forberedelsesdel for alle
 - Begrunnelse:
 - Elevene får gjennom bruk av forberedelsesdel bedre mulighet til å vise kompetanse slik den er formulert i læreplanen
 - Eleven får større mulighet til å vise i hvilken grad de kan anvende sin kompetanse i mer komplekse og autentiske situasjoner
 - KD mener også at eksamensformen er mer i takt med metodene elevene bruker for å tilegne seg og anvende ny kompetanse, enn en tradisjonell høring av hva elevene har lært utenatt

Forts.

- Innholdet i forberedelsesdelen
 - Forberedelsesdelen skal ikke være en del av vurderingsgrunnlaget
 - Elevene kan få oppgitt et tema eller problemstilling som hun/han skal sette seg inn i
 - Dette er utgangspunkt for samtalen og selve eksamen
 - Eksamen kan ikke avgrenses til bare temaet som er oppgitt i forberedelsesdelen
 - Må ses i sammenheng med forbudet mot forhåndsforberedte presentasjoner
- Forberedelsesdelen begrenses til en dag
 - Må ses i sammenheng med hjelpemidler
 - Som for skriftlig eksamen – en obligatorisk skoledag
 - Reduserer betydningen av forberedelsesdelen når den kuttes ned
- Forbud mot gjennomføring på mandager
 - Skal redusere ulikhetene – eksamen kommer dagen etter forberedelsesdelen

Klarere regler for eksamineringen

- I dag: Bestemmelsene om lokalt gitt eksamen inneholder få krav til hvordan eksamenen skal gjennomføres
 - Eksamineringen skal gi elevene mulighet til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig
- Forslaget:
 - Gjelder for begge modellene
 - Skal fortsatt vise kompetansen sin i så stor del av faget som mulig.
 - Kan spørre i hele læreplanen for faget, også ved forberedelsesdel
- Forberedte presentasjoner – forskriftsfestes at eksamen ikke kan brukes til å holde dette

Bruk av hjelpemidler

- I dag:
 - avgjøres av skoleeier
- Forslaget:
 - Fastsatt i forskriften at eleven ikke kan bruke hjelpemidler
 - Dette inkluderer også elevens egne notatet

Lokale retningslinjer

- I dag: skoleeier kan fastsette retningslinjer, men ikke krav om dette
- Forslag: plikt til å fastsette lokale retningslinjer
 - Hører om det er behov for dette også ved sterkere styring i forskriften

Videre framdrift

- Høringsfrist: 10.april 2013
- Udirs tilrådning til KD sendes innen 10. mai.
- Nye regler i kraft fra august 2013
- Første eksamen etter nye regler 2014

Eksamen 2013

Engelsk

- Mindre tekst til forberedelsesdelen
- Samme eksamen for elever og voksne

Matematikk

- Eksamen som før
- Samme eksamen for elever og voksne
- <http://www.udir.no/Vurdering/Eksamen-grunnskole-voksne/Endringer-for-eksamen/Endringer-grunnskoleeksamen-voksne-varen2013/>

Eksamen 2013

Norsk

- Litt mindre forberedelsesmaterieell
- Oppgaver knyttet opp mot tema og tekster i forberedelsesdelen
- Utvidet eksamensveiledning (publiseres jan./feb.)
- Noen konkretiseringer i kjennetegnene
- Samme forberedelsesdel for elever og voksne, men forskjellige oppgaver

Hjelpemidler

- Alle hjelpemidler er tillatt på eksamensdagene, jf. <http://www.udir.no/Vurdering/Eksamen/Hjelpemidler-til-eksamen/>
- Unntak er Internett og andre verktøy som tillater kommunikasjon
- For norsk, samisk, finsk som 2. språk og fremmedspråkene er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt

➔ Fusk til sentralt gitt eksamen defineres som bruk av Internett, kommunikasjon med andre og bruk av oversettelsesprogrammer. Annet vurderes som en del av elevens kompetanse.

Arbeidsgruppe om fusk og plagiat

- Deltakere fra FK, grunnskole og videregående
- Har hatt to møter i høst
- Arbeidet skal resultere i en konkret liste med tips og råd til en god eksamensgjennomføring
- Publiseres på våre hjemmesider etter nyttår

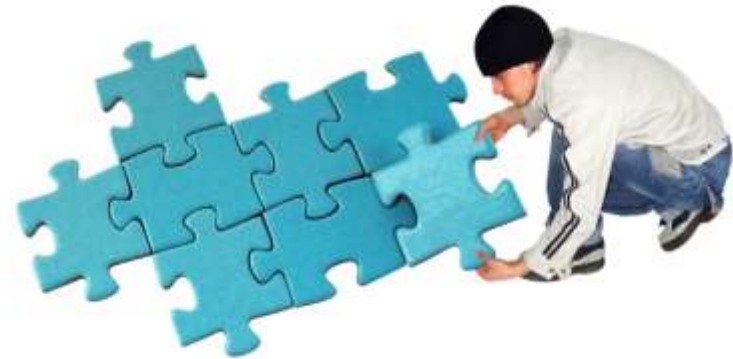
Norskeksamen 2014

- Ny struktur:
 - Del A – skrijving ut fra vedlagt tekst
 - Del B – friere skrijving ut fra oppgaver til valg
- Eksempeloppgaver publiseres til skolestart
- Tema og forberedelsesdag, men kun én dag (SJEKK) – mindre materiell
- En dag, to dager, hovedmål og/eller sidemål? – Vedtas av Kunnskapsdepartementet

Kompetanse

- Læreplanenes hovedintensjon er kompetanse:

Å sette elever i stand til å kunne møte og løse komplekse utfordringer og oppgaver på en rekke områder i videre utdanning, yrkesliv, samfunnsliv og på det personlige plan.

- Hva vil det si å vise sluttkompetanse til sentralt gitt skriftlig eksamen?

Vurderings to sider

Underveisvurdering

Vekst

Sluttvurdering

Rettferdighet

§ 3-2. Formålet med vurdering

- Formålet med vurdering i fag er å fremje læring undervegs og uttrykkje kompetansen til eleven, undervegs og ved avslutninga av opplæringa i faget. Vurderinga skal gi god tilbakemelding og rettleiing til elevane. Undervegsvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven, aukar kompetansen sin i fag.

Vekst

- Sluttvurderinga skal gi informasjon om kompetansen til eleven, lærlingen og lære kandidaten ved avslutninga av opplæringa i faget.

Rettferdighet

Skoleringer ut fra vurdering av eksamen

Rettferdighet

- Målet er en rettferdig og pålitelig nasjonal vurdering, ikke en «snill», «vill» eller «streng» sensur ...
- Rettferdig vurdering krever tolkingsfelleskap.
- Tolkingsfelleskap må vi arbeide fram gjennom dialog.
- Hvordan?
 - Kjennskap til lov, forskrift og vurderingsmaterieell fra Udir
 - Diskusjon om vurdering av bevarelses

Hva skal styre vurderingen av eksamen?

- Forskrift til opplæringsloven
 - § 3-3. Grunnlaget for vurdering i fag
 - § 3-4. Karakterbeskrivelsene
 - § 3-25. Eksamen
- Kompetansemålene i læreplanen
- Utdanningsdirektoratets eksamensmaterieell
<http://www.udir.no/Vurdering/Eksamen-grunnskolen/>:
 - eksamens- (tidl. Vurderings-)veiledning med kjennetegn på måloppnåelse (forutsettes kjent for elever)
 - sensorveiledning (ikke i norsk fra 2013)
 - forhåndssensur – retningsgivende
- Sensorskoleringer og tolkningsfellesskapet
- Faglig profesjonelt skjønn, NB: **Magefølelsen kommer fra hodet!**

